Dosarul nr. 4-92/2023
/4-2085189-38-4-14062023/

HOTĂRÂRE
În numele Legii

18 iulie 2023 *****
Judecătoria Orhei sediul Rezina
Instanţa compusă din:
Președintele ședinței, judecător Ludmila Tetiu
Grefier Natalia Catarau
Cu participarea: Reprez. agentului constatator Vasile Frunza
Făptuitorului Cotun Vasile
Procedura de citare legală executată.

Examinând în ședință publică cauza contravențională pe învinuirea cet. Cotun Vasile Mitrofan, născută la***** buletin de identitate *****, IDNP ***** cu adresa de domiciliu: *****, învinuită în comiterea contravenției prevăzute la art. 179 Cod contravențional al RM, instanța de judecată,

c o n s t a t ă:

1. Conform procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. PRRZ nr. 7 din 13 iunie 2023 întocmit de către primarul or. Rezina Semion Tatarov din care rezultă că Cotun Vasile la sfîrșitul lunii aprilie 2022 în lipsa actelor permisive precum certificatul de urbanism pentru proiectarea, documentația de proiect și autorizația de construcție, contrar prevederilor alin. (1) art. (3), art. (6), art. 10 alin. 1, art. 12 alin. (1), art. 21 din Legea nr. 163 din 2010, privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, contrar prevederilor lit. e, alin. 2 art. 11 al Legii nr. 29/2018 ”Privind delimitarea proprietății publice pe terenul aferent blocului locativ cu nr.***** din *****, care este ”bunul proprietate publică, în mod illegal a organizat și efectuat construcția unei anexe cu dimensiunile de 2,5x2,5x1,7m, pe care ulterior, la data de 30 mai 2023 a amplasat un container metallic ”hulubernița” prin care fapt a încălcat și prevederile art. 28 al Legii nr. 163/2010.
2. În ședința de judecată, reprezentantul agentului constatator Vasile Frunza, a menționat că, susține procesul verbal cu privire la contravenție. Fiind informat de către cet. Grițco Liudmila, locuitoare or. Rezina, care a comunicat că pe terenul blocului locativ cu nr.***** din *****, a fost construită a unei anexe neatorizată. Deplasându-se la fața locului, a constatat că într-adevăr, cet. Cotun Vasile, a organizat și a construit anexă, în lipsa unor acte permisive. Ulterior, pe data de 30.05.2023 cet. Cotun Vasile la fel, în mod illegal, contrar prevederilor Legii 163/2010 a organizat și amplasat pe anexa construită un container metallic, cu dimensiunile de 2,5 m x 2, 5 m x 4 m.

3. Cotun Vasile în ședința de judecată fiind audiat, aceasta a recunoscut că a organizat și a efectuat construcția unei anexe, pentru amplasarea unei hulubării.
4. Audiind opinia agentului constatator, studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează speţa, instanţa de judecată fixează că, vinovăţia făptuitorului este dovedită pe deplin, fiind corect imputată încadrarea juridică a acţiunilor conform de art. 179 din Codul contravenţional, după indicii: ”executarea, lucrărilor de modificare, reamenajare, a casei de locuit existente, fără autorizaţie de construcţie, eliberată în modul stabilit”.
5. În conformitate cu art. (8) alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.
6. În conformitate cu art. 10 Cod contravențional, constituie contravenţie fapta – acţiunea sau inacţiunea – ilicită, cu un grad de pericol social mai redus decât infracțiunea, săvârşită cu vinovăţie, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancţiune contravenţională.
7. Conform art. 440 alin. (1) Cod contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.
8. Conform art. 423/10 al.1-2) Cod contravențional, Contravenţiile prevăzute la art.104^1, 116, 126^1, 134^1, 154, art. 157 alin. (4), (6), (7)–(12), art. 158, art.178, 179, 180^1, 181, art.273 pct.9), 9^1), 11), 15) şi 16), art.326 alin.(1) - (1^2) şi art.364 alin. (1) și (9) se constată de către organele specializate ale administraţiei publice locale.(1^1) Contravenția prevăzută la art. 238 alin. (2) se constată și se examinează de către agenții constatatori desemnați de către primar.(2) Sînt în drept să constate contravenții şi să încheie procese-verbale primarul, viceprimarul, arhitectul-şef, şefii și șefii adjuncți ai subdiviziunilor specializate din cadrul administrației publice locale, specialiştii principali şi specialiștii superiori din cadrul acestora desemnați de către primar.
9. În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.
10. În materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil,

printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea Ziliberberg împotriva Moldovei, § 35, din 01 februarie 2005; Angel împotriva României, §52, din 04 octombrie 2007 sau Ozturk împotriva Germaniei din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravențională desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

11. În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului-verbal cu privire la contravenție seria PRRZ nr. 7 încheiat de către agentul constatator -primarul or. Rezina Semion Tatarov.
12. Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional. Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.
13. Din analiza procesului - verbal cu privire la contravenţie, instanţa de judecată a stabilit cu certitudine că, a fost întocmit în prezenţa făptuitorului, fiindu-i aduse la cunoştinţă drepturile şi obligaţiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravenţional. Mai mult ca atât, aceasta neavând careva obiecții pe marginea acțiunilor agentului constatator.
14. Subsecvent, din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravențional și a inserat data (ziua, luna, anul), ora și locul încheierii, calitatea, numele și prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul și timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor și consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor

constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art. 384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de remitere a cauzei este stipulată clar şi descifrabil. Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, argument prin care instanța nu a constatat incertitudini la descrierea faptei şi persoanei.

15. Instanța consideră că a fost respectat integral art. 443 din Codul contravențional la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție seria/nr. PRRZ 7 din 13 iunie 2023, încheiat de către agentul constatator în persoana primarului or. Rezina Semion Tatarov, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu, iar în consecință, instanța constată că forța probantă a actului prezentat în instanță nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită în favoarea sa.
16. Sub aspectul temeiniciei procesului verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatoriul (cauza Bosoni împotriva Franței, hotărârea din 7 septembrie 1999).
17. În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) al Codului contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatate prin intermediul procesului verbal cu privire la contravenție.
18. La fel, instanța reține că legiuitorul, în art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, a definit procesul verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul, iar subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul verbal cu privire la contravenție se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.
19. Interpretând art. 425 alin. (2) în coroborare cu art. 442 alin. (1) ale Codului contravențional, rezultă că procesul verbal cu privire la contravenție cu seria/nr. PRRZ 7 din 13 iunie 2023 , face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația de fapt stabilită de către agentul constatator, urmând a fi

examinat în raport cu actele existente la dosar. Pe lângă aceasta, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă, iar mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constatator în actul atacat ar fi fost obținute prin ilegalitățile enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional.

20. Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată în procesul–verbal cu privire la contravenție, în argumentarea acesteia, agentul constatator a prezentat următoarele probe, care au fost cercetate nemijlocit în ședință de judecată: - plîngerea cet. Grițco Ludmila înregistrată la 01.06.2023, - planșă fotografică, datată cu 01.06.2023, fiind indicat locul efectuării imaginilor foto, **********, fiind evidențiate de către agentul constatator construcțiile neautorizate, procesul-verbal de cercetare la fața locului din 01.06.2023, declarațiile cet. Cimbir Ludmila, procesul-verbal de audiere a contravenientului din 13.06.2023, procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 7 din 13.06.223.
21. Potrivit prevederilor art. 28 din Legea 163/2010, construcțiile executate în lipsa certificatului de urbanism pentru proiectare, a documentației de proiect și a autorizației de construire sau a certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite se consideră construcții neautorizate.
22. Încălcarea prevederilor legii menționate atrage, după caz, răspunderea contravențională sau penală.
23. Instanța statuează că potrivit art. 2 din Legea 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, prin „lucrări de construcție” se înțeleg un ansamblu de operații efectuate cu ajutorul mecanismelor, mașinilor, precum și manopera, în vederea realizării, reconstruirii, restaurării sau consolidării unei construcții. La fel, prin „certificat de urbanism pentru proiectare” se consideră un act cu caracter reglementator, eliberat de către emitent, prin care se fac cunoscute solicitantului (beneficiarului) prescripțiile și elementele ce caracterizează regimul juridic, economic, tehnic și arhitectural urbanistic al unui imobil/teren, stabilite prin documentația de urbanism și de amenajare a teritoriului, și care permite elaborarea documentației de proiect, iar prin „autorizație de construire” se înțelege actul, eliberat de către emitent, prin care se autorizează executarea lucrărilor de construcție în temeiul și cu respectarea certificatului de urbanism pentru proiectare și a documentației de proiect elaborate și verificate.
24. În acest mod, din probele enunțate anterior, relevate și fixate prin prescripția privind sistarea lucrărilor de construcție neautorizată, întocmită cu ieșire la fața locului, a fotografiilor denotă că în fapt într-adevăr au avut loc operații în vederea executării lucrărilor de reconstrucție, depistate la data de 01.06.2023.

25. Așadar, instanța statuează că cet. Cotun Vasile urma să se conformeze cerințelor legale, or, potrivit art. 12 alin. (1) din Legea 163/2010 privind autorizarea executării lucrărilor de construcție, autorizaţia de construire (anexa nr. 3) se emite de către primarul unităţii administrativ-teritoriale în baza cererii proprietarului, în baza cererii deținătorului dreptului de superficie asupra terenului, cu acordul scris al proprietarului terenului, iar în cazul reţelelor inginereşti şi de comunicaţii electronice şi al elementelor de infrastructură asociată acestor reţele – în baza cererii investitorului/beneficiarului sau a furnizorului de reţele publice de comunicaţii electronice (anexa nr. 31), în care se indică locul amplasării imobilului/terenului, în cel mult 30 de zile lucrătoare de la data înregistrării acesteia.
26. Instanța reține că potrivit art. 24 lit. a) din Legea nr. 721 din 02.02.1996 privind calitatea în construcții, executanții lucrărilor de construcții sunt persoane fizice sau juridice care și răspund de îndeplinirea obligațiilor principale referitoare la calitatea construcțiilor, dintre care și executarea lucrărilor de construcții numai pe baza autorizației obținute pentru fiecare obiect separat.
27. În altă ordine de idei, din probele administrate de partea apărării nu reflectă obținerea certificatului de urbanism, documentației de proiect aprobat, autorizației de construire sau a certificatului constatator care confirmă aplicarea principiului aprobării tacite, ceea ce dovedește că Cotun Vasile, persoană fizică care răspunde de îndeplinirea obligațiilor principale referitoare la calitatea construcțiilor, dintre care și executarea lucrărilor de construcții numai pe baza autorizației obținute pentru fiecare obiect separat, a comis fapta contravențională prevăzută de art. 179 Cod contravențional.
28. Sub acest aspect, instanța conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constatată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar făptuitorului Cotun Vasile i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul -cu privire la contravenție, fapt care nu a fost combătut.
29. La stabilirea pedepsei instanța de judecată, ține cont de prevederile art. 32, 34 Cod contravențional, caracterul și gradul prejudiciabil al contravenției, de caracteristica persoanei, circumstanțele atenuante și agravante constatate, urmând ca față de persoana a cărei vinovăție este dovedită să fie aplicată o sancțiune echitabilă, în limitele și în conformitate cu dispozițiile Codului contravențional. Pe această linie de considerente, instanța de judecată nu constată careva circumstanțe ce ar atenua sau agrava răspundere făptuitorului.

30. Totodată, instanța reține că, pentru comiterea contravenției prevăzute de art. 179 Cod contravențional, legislatorul a prevăzut o sancțiune sub formă de amendă de la 250 la 400 de unități convenționale aplicată persoanei fizice, cu amendă de la 900 la 1200 de unități convenționale aplicată persoanei cu funcție de răspundere, cu amendă de la 1000 la 1500 de unități convenționale aplicată persoanei juridice cu privarea de dreptul de a desfășura o anumită activitate pe un termen de la 6 luni la un an.
31. În continuare instanța de judecată ține să menționeze că Cotun Vasile este pensionar, a avut mai multe intervenții chirurgicale care au necesitat cheltuieli suplimentare. Așa dar, luând în considerație că Cotun Vaisle este pensionar instanța consideră oportun la stabilirea pedepsei de a aplica în privința ultimului prevederile art. 44[1] din Cod contravențional, care stipulează că, aplicarea sancțiunii mai blînde decît cea prevăzută de lege, este posibilă, ținînd cont de circumstanțele excepţionale ale cauzei, legate de scopul şi motivele faptei, de rolul contravenientului în săvîrşirea contravenţiei, de personalitatea contravenientului, de comportarea lui în timpul şi după consumarea contravenţiei, de alte circumstanţe care micşorează esenţial gravitatea faptei şi a consecinţelor ei, precum şi de contribuirea activă a participantului unei contravenţii săvîrşite în grup la descoperirea acesteia, agentul constatator, după caz, procurorul, instanţa de judecată sau comisia administrativă poate aplica o sancţiune sub limita minimă, prevăzută de partea specială a cărţii a doua pentru contravenţia respectivă.
32. Astfel, instanța conchide că, sancțiunea sub formă de amendă, în mărime de 60 unități convenționale, va realiza scopul de restabilire a echității sociale, cât și corectarea contravenientului, măsura de pedeapsă aplicată lui Cotun Vasile, fiind echitabilă în raport cu circumstanțele cauzei, cu personalitatea acesteia și pericolul social al contravenției.
33. În lumina celor expuse, instanța de judecată consideră că, aplicarea în privința cet. Cotun Vasile a sancțiunii contravenționale stabilite, va constitui un mijloc de corectare și de reeducare a făptuitorului, va restabili echitatea socială, precum și va preveni săvârșirea de noi fapte contravenţionale.
34. Articolul 439/4 lit. b) din Codul contravențional prevede că, în procesul contravenţional, în scopul înlăturării consecinţelor faptei, a unui pericol ori pentru prevenirea săvîrşirii faptelor contravenţionale prevăzute de prezentul cod, chiar dacă nu sînt întrunite condiţiile de tragere la răspundere contravenţională, se poate aplica demolarea construcţiilor neautorizate şi/sau defrişarea arborilor şi arbuştilor.
35. Potrivit articolului 439/6 alin. (1) - (4) din Codul contravențional, demolarea construcţiilor neautorizate se aplică în cazul faptelor prevăzute la art.116, 134, 168, art.177 alin.(3), art.178, 179 şi 226 şi atrage, după caz, remedierea

construcţiilor afectate în urma intervenţiilor neautorizate. (3) Demolarea construcţiilor neautorizate se dispun de către instanţa de judecată şi pot fi aplicate chiar dacă este înlăturată răspunderea contravenţională în temeiul art. 26 sau procesul contravenţional a încetat în temeiul art. 441 alin. (1) lit. f). (4) Demolarea construcţiilor neautorizate şi defrişarea arborilor şi arbuştilor se execută de către contravenient pe cont propriu sau de către autorităţile administraţiei publice locale din contul proprietarului.

36. Chiar, dacă vinovăția persoanei a fost constatată și aceasta urmează a fi sancționată pentru comiterea contravenției prevăzută de art. 179 Cod contravențional, însă instanței de judecată nu i-a fost probat faptul că , construcţia realizată prezintă vreun pericol atât pentru locatari, cât şi pentru alte terenuri, construcţii din vecinătate, instanţa găseşte oportun să nu aplicee măsura de siguranţă – demolarea construcţiei, cu atât mai mult că agentul constatator nu a solicitat acest lucru.
37. Călăuzindu-se de prevederile art. 395, art. 448, art. 460 şi, respectiv, art. art. 462 – 463 din Codul contravenţional, instanţa de judecată –

h o t ă r ă ş t e:

Cotun Vasile se recunoaște vinovată de săvârşirea contravenţiei prevăzute de art. 179 din Codul contravențional și în baza acestei Legi aplicându-i pedeapsă sub formă de amendă în mărime de de 60 (șaizeci) unități convenționale, ce constituie 3000 (trei mii) lei.

Se explică cet. Cotun Vasile că potrivit art.34 Cod contravențional, este în drept să achite jumătate din amenda stabilită, dacă o plăteşte în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoştinţă a deciziei de aplicare a sancţiunii contravenţionale. În acest caz se consideră că sancţiunea amenzii este executată integral, cu excepţia cazului în care a fost contestată decizia de aplicare a sancţiunii contravenţionale şi contravenientul nu şi-a retras cererea de contestare a deciziei, emisă asupra cauzei contravenţionale, pînă la cercetarea judecătorească.

Hotărârea este cu drept de recurs în termen de 15 zile în Curtea de Apel Chișinău prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul **Tetiu Ludmila**